

Schoolondersteuningsprofiel

2022-2025

Obs De Zuidwester
Boekenstein 43
1852 WS Heiloo
Tel.nr. 072-5320308

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Algemeen	3
2.1. Wat is passend onderwijs?	4
2.2. Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland.....	4
2.3. Ouders en kind.....	4
3. Onderwijsondersteuning.....	5
3.1. Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie	5
3.2. Onze uitgangssituatie	5
3.2.1. Leerlingen.....	6
3.2.2. Opvoedsituatie thuis.....	6
3.2.3. Sociaal netwerk.....	6
3.3. Inrichting onderwijsondersteuning	6
4. Ons schoolondersteuningsprofiel.....	8
5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze	11
5.1. Ondersteuningsniveaus	12
5.2. Werkwijze	13
6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school.....	14
7. Bijlagen	16
7.1. Op school in te zien	16
7.2. Verwijzing naar website.....	16

1. Inleiding

Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

In het schoolondersteuningsprofiel leggen we ten minste eenmaal per 4 jaar vast welke ondersteuning onze school kan bieden aan leerlingen die dat nodig hebben. Ook staat hierin welke ambities onze school heeft voor de toekomst. We nemen ons profiel ieder jaar opnieuw door en passen het dan aan op kleine onderdelen. Leerkrachten, schoolleiding en bestuur stellen samen het profiel op. Leerkrachten en ouders hebben adviesrecht via de medezeggenschapsraad.

Waarom een schoolondersteuningsprofiel?

Elke school is wettelijk verplicht om een schoolondersteuningsprofiel te hebben. Met dit profiel laat onze school zien welke extra ondersteuning we uw kind kunnen bieden. Daardoor weet u waar u aan toe bent, als het gaat om de mogelijkheden van onze school.

Op basis van het profiel bekijken we welke expertise we nog moeten ontwikkelen en wat dat betekent voor de (scholing en toerusting van) onze leerkrachten.

Het schoolondersteuningsprofiel is belangrijk voor:

- Ouders. Het biedt u informatie – wat kunt u verwachten van de school?
- De school. We zetten de beleidslijn uit – wat is onze ambitie?
- De inspectie. We leggen verantwoording af.
- Collega-scholen in ons werkgebied. We stemmen met elkaar af.
- Het samenwerkingsverband. Er ontstaat overzicht over het geheel – bieden de scholen samen een dekkend netwerk?

Relatie met het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Het samenwerkingsverband legt alle profielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen passend onderwijs krijgen. Op basis van de schoolprofielen stelt het samenwerkingsverband de basisondersteuning vast. Dit is de ondersteuning die alle scholen kunnen bieden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning voor meer- en minderbegaafde leerlingen en om het omgaan met gedragsproblemen.

Ons schoolondersteuningsprofiel vloeit voort uit het ondersteuningsplan van Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Dat is een wettelijk verplicht beleidsdocument waarin het samenwerkingsverband beschrijft waar het voor staat en hoe het dat organiseert. Het complete ondersteuningsplan is te vinden op de website: www.ppo-nk.nl

Relatie met schoolontwikkelpplan-schoolgids

Het schoolondersteuningsprofiel wordt ook genoemd in het schoolontwikkelpplan en de schoolgids. Hierin vermelden wij de eventuele ontwikkelpunten aangaande het SOP in de desbetreffende schooljaren en vertellen wij hoe de zorgstructuur op onze school is ingericht en welke communicatielijnen hierbij gehanteerd worden.

2. Algemeen

2.1. Wat is passend onderwijs?

Op 1 augustus 2014 trad de wetwijziging passend onderwijs in werking (en daarmee een ander stelsel voor extra onderwijsondersteuning). Passend onderwijs heeft tot doel om zo goed mogelijk onderwijs te bieden aan ieder kind, ongeacht de extra onderwijs- en ondersteuningsbehoefte.

Passend onderwijs berust op drie pijlers:

- Schoolbesturen/scholen hebben de taak (zorgplicht) om leerlingen een zo goed mogelijke plaats in het onderwijs te bieden.
- Iedere school is verplicht om een ondersteuningsprofiel op te stellen. Op deze wijze is duidelijk welke extra ondersteuning een school kan bieden.
- Scholen, reguliere basisscholen, speciale basisscholen en scholen voor speciaal onderwijs cluster 3 en 4 werken samen in regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Voor onze regio is dat Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland (www.ppo-nk.nl). Het samenwerkingsverband heeft een ondersteuningsplan opgesteld en is (mede)verantwoordelijk voor een dekkende ondersteuningsstructuur, het toewijzen van de extra ondersteuning en de toelaatbaarheid tot scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs cluster 3 en 4.

2.2. Samenwerking binnen Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland

Alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs in Noord-Kennemerland werken samen in 8 werkgebieden. Samen met de 14 betrokken schoolbesturen en gemeenten zorgen we voor een dekkend onderwijs-zorgaanbod. Belangrijke partners in ieder werkgebied zijn jeugdhulp en de leerplichtambtenaren van de gemeenten. We zijn met elkaar verbonden, zodat we optimaal aansluiten op uw kind.

Soms blijkt al tijdens de aanmelding dat uw kind méér nodig heeft dan de school in eerste instantie kan bieden. Soms wordt dat pas in de midden- of bovenbouw duidelijk.

Heeft uw kind extra onderwijsbehoeften? Dan schakelen wij de consulent passend onderwijs van ons werkgebied in. Samen met u gaan we op zoek naar de beste oplossing voor uw kind. Daarbij hanteren we een duidelijk omschreven werkwijze, waarover u meer kunt lezen in hoofdstuk 5. Zo zorgen we ervoor dat alle stappen in de juiste volgorde worden gezet.

2.3. Ouders en kind

Ouders zijn in ons samenwerkingsverband educatieve partners. U bent altijd betrokken bij het bepalen van het passende onderwijs – zie ook hoofdstuk 5 – u neemt deel aan het multidisciplinair overleg (MDO) met de leerkracht, intern begeleider en de consulent passend onderwijs van het samenwerkingsverband. Ouders zijn partners in de besluitvorming en geven toestemming voor de uitvoering van de gemaakte afspraken. Tijdens het MDO maken we stapsgewijs een passend plan en leggen we afspraken vast. Het TOPdossier, een webbased programma, helpt ons hierbij.

Ouders en kind op onze school

In onze schoolgids staat vermeld hoe wij samenwerken met ouders op onze school, wat wij hen bieden en ook wat wij van hen verwachten.

Hier gaat het met name om een heldere en constructieve communicatie met betrekking tot de specifieke zorg voor de kinderen.

Waar mogelijk en passend in ons beleid, betrekken wij ook de kinderen bij het vormgeven van het onderwijsleerproces.

3. Onderwijsondersteuning

3.1. Visie op onderwijsondersteuning en de ambitie

De school realiseert waar mogelijk thuisnabij onderwijs voor de kinderen uit de schoolomgeving. Uitgangspunt is dat kinderen zich kunnen ontwikkelen naar hun eigen mogelijkheden. Daarbij is het van belang de ondersteuningsbehoeften van kinderen tijdig te signaleren en in kaart te brengen. De school doet dit in samenwerking met ouders en kinderen.

Bij het realiseren van passend onderwijs wordt niet alleen gekeken naar de mogelijkheden van het kind, maar ook naar de mogelijkheden van de school zelf, zodat zo goed mogelijk kan worden aangesloten bij de ondersteuningsbehoeften van elk kind.

Soms heeft een kind meer ondersteuning nodig dan de school vanuit de eigen middelen kan bieden. In dat geval zoekt de school, samen met de ouders, naar een passende oplossing. Deze oplossing kan bestaan uit extra ondersteuning op de eigen school met behulp van middelen of expertise vanuit het samenwerkingsverband. In een enkel geval zal samen met de ouders worden gezocht naar een plaats op een andere school met een beter passend aanbod. Hierin worden school en ouders ondersteund door het samenwerkingsverband en het schoolbestuur.

3.2. Onze uitgangssituatie

Door onze eigen uitgangssituatie in beeld te brengen, kunnen we als school beter aansluiten bij de onderwijsbehoeften van onze leerlingen. Deze nemen we ook mee in onze ambities, het schoolplan en de professionalisering.

Het leren en de ontwikkeling van kinderen wordt beïnvloed door een heel scala aan factoren. Wij hebben daar niet altijd invloed op, maar kunnen er wel zo veel mogelijk rekening mee houden in het belang van de kinderen.

Factoren die van invloed zijn op het leren en de ontwikkeling van kinderen:

- Maatschappelijke ontwikkelingen
- Leerlingenkenmerken
- De thuissituatie
- Het sociale netwerk

Maatschappelijke ontwikkelingen

Scholen – en vooral passend onderwijs – hebben een maatschappelijke opdracht. We dragen zorg voor een optimale omgeving, waarin alle kinderen zich kunnen ontwikkelen en hun talenten leren benutten om als volwaardig mens te leven. We bereiden leerlingen voor op de toekomst, zodat zij als volgende generatie de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor zichzelf, mens en milieu.

In onze maatschappij zien we de volgende tendensen:

- Het aantal kinderen met uiteenlopende onderwijsbehoeften neemt toe. Met passend onderwijs als basis worden deze kinderen op de school in de buurt aangemeld. Om zo goed mogelijk aan te sluiten op de belangrijkste onderwijsbehoeften, werken we volgens de handelingsgerichte methodiek¹. We kijken vooral preventief naar wat de leerling nodig heeft. De toenemende verschillen tussen kinderen vragen van scholen maatwerk.
- Het sociale verkeer is veranderd door sociale media. Kinderen groeien op met dagelijks gebruik van computer, smartphone en tablet. De digitalisering van de samenleving maakt veilige digitale communicatievaardigheden voor kinderen steeds

---

¹ Handelingsgericht werken, HGW, is cyclisch oplossingsgericht en kent 4 fasen: waarnemen-begrijpen-plannen-realiseren. Bron N. Pameijer <http://wij-leren.nl/hgw-pameijer.php>

belangrijker. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor het leren en het opdoen van kennis. Vaardigheden als samen delen, samen leren en samen creëren, kritisch denken en problemen oplossen zijn belangrijker en complexer geworden.

- De ouderpopulatie is divers. Er zijn meer verschillende manieren van opvoeden. Opvoedingsoriëntaties worden beïnvloed door herkomst, geloof, sociale status en opleiding. Ouders vormen voor kinderen de context waarin ze opgevoed worden. Partnerschap tussen ouders en school is dan ook belangrijk om elkaars opvoedingsoriëntatie te begrijpen én af te stemmen in het belang van het kind.

3.2.1. Leerlingen

Om het onderwijsproces zo goed mogelijk af te kunnen stemmen op de totale populatie, brengen wij de algemene kenmerken van onze leerlingen hierbij in beeld. Het gaat daarin om de volgende kenmerken:

- Cognitieve mogelijkheden, leerstijlen en motivatie
  - Bevorderende en belemmerende kind-eigenschappen
  - Uitstroom, leerlingen met extra ondersteuning, verwijzingen.
- Taalsituatie
  - Moedertaal, NT2, VVE.
- De onderwijsbehoeften
  - Aantal leerlingen met begeleiding

Voor nadere informatie verwijzen wij naar onze schoolgids, de website www.scholenopdekaart.nl en de directie.

3.2.2. Opvoedsituatie thuis

Onze school verzorgt thuis-nabij onderwijs. Dit betekent dat het grootste deel van onze kinderen in de wijk of het dorp woont.

De gezinssamenstellingen zijn over het algemeen een normale afspiegeling van de maatschappij.

3.2.3. Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk van de populatie kan ruim worden geïnterpreteerd. In de opzet van dit plan wordt aandacht besteed aan de volgende omgevingsinvloeden:

- Ontwikkelingen binnen zorg en jeugdhulp;
Netwerk, sportverenigingen;
- De wijk;
Problematiek, wijkpreventie
- Demografische ontwikkelingen;
Nieuwbouw, toekomst;

Dus waar komen de kinderen vandaan? En wat betekent dat?

Onze school houdt rekening met al deze vragen en bovenstaande externen en factoren. In regelmatige overleggen met hen (e.g. CJG coach, Jeugdzorg, wijkagent, gemeente, buurtsportcoach) komt het totale sociale netwerk van onze populatie aan de orde.

3.3. Inrichting onderwijsondersteuning

Onze reguliere aanpak is in alle opzichten erop gericht dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en leren. Hiermee stimuleren we de ontwikkeling (het leren van kinderen) en proberen we belemmeringen in de ontwikkeling/het leren te voorkomen. We maken werk van een sterk didactisch en pedagogisch klimaat. Zie onze schoolgids.

Dit betekent niet dat we belemmeringen altijd kunnen voorkomen. We willen (mogelijke) belemmeringen in het leren/de ontwikkeling van een kind vroegtijdig signaleren. Daarvoor hebben we een 'handelingsgerichte ondersteuningsstructuur' ingericht.

Onderwijsondersteuningsstructuur

Onder de handelingsgerichte onderwijsondersteuningsstructuur valt de organisatie van de zorg en begeleiding en de samenwerking met externe deskundigen en andere organisaties. De organisatie van de zorg en begeleiding is op onze school als volgt geregeld.

Signaleringsgesprekken

Twee keer per jaar wordt n.a.v. de IEP toetsen een analyse gemaakt van de voortgang van alle leerlingen. Deze analyse wordt besproken met de directeur en de ib-er en gedeeld met het team. Op basis van deze analyse, observaties, kindkenmerken en onderwijsbehoeften wordt per vak bepaald welke kinderen basisinstructie krijgen, welke kinderen met een kortere instructie aan de slag kunnen en welke kinderen na de basisinstructie, nog een extra of andere instructiebehoefte nodig hebben. Ook wordt bekeken waar eventueel nog hiaten in de kennis van de leerlingen zitten en ook deze informatie wordt vertaald naar het aanbod aan de betreffende leerling. Dit alles wordt vastgelegd in het analyse-document. Uiteraard wordt regelmatig bekeken of het aanbod nog aansluit aan de behoeften van de leerling. Zonodig volgen aanpassingen.

De IEP toetsen toetsen ook het onderdeel hart en handen. Daarin wordt gekeken naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Ook deze toetsen worden besproken met de directeur, ib-er, het team en de leerlingen zelf.

Vertragen en versnellen

Indien leerkrachten, ib-er en directeur van mening zijn dat het voor een leerling beter is om een jaar te vertragen, dan krijgen de ouders dit al in een vroeg stadium te horen en worden zij bij deze beslissing betrokken. Hetzelfde geldt voor leerlingen die gaan versnellen. De redenen voor het vertragen/versnellen het eventuele andere aanbod wordt beschreven in Esis.

MDO (multidisciplinair overleg)

Kinderen die binnen de basisondersteuning vallen maar waar de ontwikkeling toch niet naar wens verloopt kunnen ingebracht worden in het zogeheten MDO. Hierin participeren de IB-er, leerkracht (-en), ouders, de onderwijsexpert van het SWV en eventueel de directeur. Daarnaast kan, afhankelijk van de hulpvraag, een fysiotherapeut, logopedist of ambulant begeleider bij het overleg gevraagd worden. Verder kunnen we een beroep doen op de schoolarts, de schoolverpleegkundige en het CJG. Afhankelijk van de ernst en langdurigheid van de problematiek wordt een zog. TOPDOSSIER ingevuld en wordt de leerling in elk geval drie maal per jaar in bovengenoemd team besproken.

Ontwikkelingsperspectief

Sommige kinderen halen niet het niveau 1F. Voor hen wordt vanaf groep 6 de leerlijn aangepast, voor de vakken waarvoor dit geldt. Indien kinderen een aangepaste leerlijn krijgen, wordt er binnen het TOP-dossier een ontwikkelingsperspectief opgesteld, waarin beschreven is, wat het verwachte uitstroomniveau van het kind zal zijn, met daarbij de tussendoelen waaraan gewerkt gaat worden. De leerkrachten voeren vervolgens de gemaakte afspraken uit of maken op basis hiervan individuele handelingsplannen, waarin concreet de geboden zorg aan deze leerling beschreven staat.

Soms boekt een leerling bij herhaling onvoldoende vooruitgang, ondanks de extra inzet en mogelijkheden binnen de school. Indien de school daar aanleiding toe ziet, kan, in overleg met de ouders, extern onderzoek aangevraagd worden. Ouders ondertekenen hierbij de aanvraag.

Onze ondersteuningsstructuur sluit aan op de werkwijze van ons samenwerkingsverband Passend primair onderwijs Noord-Kennemerland. Zie hoofdstuk 5.

4. Ons schoolondersteuningsprofiel

Dat wat onze school aan kinderen kan bieden zónder extra ondersteuning van buiten, valt onder de basis- en lichte ondersteuning. Deze wordt bepaald door wet- en regelgeving én door onze ambitie en visie. Het schoolondersteuningsprofiel bevat een aantal wettelijk bepaalde elementen – bijvoorbeeld het pestprotocol – maar verder zijn er veel verschillen mogelijk tussen scholen.

In dit hoofdstuk geven we inzicht in ons schoolondersteuningsprofiel. Dat doen we aan de hand van 10 clusters van onderwijsbehoeften. Een cluster met de daarbij horende aanpak heet een arrangement. Daarnaast laten we met het profiel zien waarin we onze verder willen ontwikkelen.

1. De leerling heeft specifieke behoefte aan een leeromgeving die voorspelbaar en gestructureerd is.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Vrije momenten worden vooraf doorgesproken met de leerling: wat ga je doen? Hoe ga je dat doen? Wat als het niet lukt?
- De school benut talenten en interesses van de leerling en probeert zo via een omweg de leerling zo ver te krijgen dingen te ondernemen die eigenlijk geen optie waren. Voorbeelden zijn keuze in boeken, keuze in volgorde, keuze beloning.
- In de onderbouw is een gestructureerde leeromgeving/onderwijsleersituatie ingericht in hoeken, met een visualisatie van het hoe en wat per hoek.
- De school biedt vooraf duidelijkheid en begeleiding bij de uit te voeren taak, waarbij elk aspect wordt ondersteund door visualisaties/pictogrammen/foto's.
- Elke klas heeft rustige werkplekken en maakt waar nodig gebruik van geluidsdempers en een timetimer.
- De school betreft de ouder daar waar nodig, zodat voor de leerling een veilige omgeving gecreëerd kan worden. Denk hierbij aan kamp, schoolreis, excursies.

2. De leerling heeft specifieke behoefte aan uitdagend en aangepast onderwijs binnen een eigen leerlijn, omdat hij/zij naar verwachting het fundamentele niveau (1F) niet haalt.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Samen met de ouders, de leerling, leerkracht, intern begeleider en orthopedagoog is een OPP (TOP-dossier) opgesteld gericht op zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt.
- De school maakt bewust keuzes voor toetsing. Wat heeft de leerling geleerd? De school past verschillende vormen van geheugentechnieken gericht toe die de denkhandelingen concreet ondersteunen (bijvoorbeeld een getallenlijn), die erop gericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden, met extra leertijd (meer oefening, stof vertragen, aangepaste doelen). Dit noemen we tempo- of taakdifferentiatie.
- De school geeft extra instructie om inzicht en toepassing te versterken door stapsgewijs te schakelen van concreet naar symbolisch naar abstract.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften. Dit doen wij door bewegend te leren, ICT in te zetten en samenwerkend leren.
- De school heeft een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn. Dit doen wij aan de hand van onder andere PBS, HVO lessen en onze methode voor sociaal – emotioneel leren.
- De school benadrukt de talenten en mogelijkheden van deze leerling door hem/haar positief onder de aandacht te brengen (organisatietalent, sporttalent, etc.)

Ambitie:

- De school betreft de leerling bij zijn/haar ontwikkeling door doelen en resultaten zichtbaar te maken.
- De school onderwijst diagnostiserend, waarbij de interventies afgestemd worden op de specifieke onderwijsbehoeften, waaronder de leerstijl van de leerling.
- De school hanteert verschillende werkvormen en oefenmogelijkheden gericht op het bereiken van de leerdoelen en het tegemoetkomen aan de onderwijsbehoeften, dit doen we door coöperatieve werkvormen in te zetten.

3. De leerling heeft specifieke behoefte aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school signaleert kinderen die behoefte hebben aan een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving, die verdergaat dan het bestaande curriculum met behulp van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH).
- De school biedt structureel opbrengstgericht onderwijs op maat door zichtbaar doelen te stellen.
- De school biedt 2x per week een groep aan voor kinderen waarvoor het standaard curriculum niet uitdagend genoeg is. In deze groepen wordt gewerkt aan onderzoekend, uitdagend en verdiepend leren. Omgaan met frustratie, het leren herkennen van meerdere oplossingsstrategieën en het omgaan met meerdere complexe taken is hier ook een onderdeel van het programma.

Ambitie:

- De school richt een onderzoekende leeromgeving in om alle leerlingen te laten excelleren op hun eigen niveau. Hier is aandacht voor leren dat gericht is op de aanpak – het proces is belangrijker dan het product. Dit doen we door groeimindset taal te gebruiken richting de kinderen, de kinderen inzicht te geven in hun eigen ontwikkeling en gebruik te maken van de onderzoekende manier van leren die onze WO-methode kent.
- De school laat leerlingen eigenaar zijn van hun eigen leerproces door ze eigen uitdagingen, oplossingen/werkwijzen en een planning te laten formuleren, werk te laten maken van de uitvoering en daarop te reflecteren, dit binnen de eerdergenoemde methodes en manieren van werken.
- De school gebruikt zowel divergente als convergente denktechnieken. Dit doen wij met opdrachten die het kritisch en creatief denken stimuleren (filosofie), en door aandacht te besteden aan programmeren.

4. De leerling heeft specifieke behoefte aan een taalrijke leeromgeving, waarbij hij/zij taalvaardigheden ontwikkelt in een communicatief ingestelde omgeving waarbij er veel interactie is tussen spreker en ontvanger.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten communiceren daar waar mogelijk in korte vertel/tekstblokken waarbij de essentie van de communicatie wordt gevisualiseerd (daar staat wat ik vertel).
- Er wordt gebruik gemaakt van visuele ondersteuning door het digibord.

5. De leerling heeft specifieke behoefte aan oplossingsgerichte gedraginterventietechnieken die de leerling zelfstandig toepast in verschillende situaties.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school heeft affectieve educatie geïntegreerd in het onderwijs. Dit doen we met de omgangsmethode PBS.
- De school heeft gedragsregulatietechnieken geïntegreerd in het onderwijs voor de kinderen die dit nodig hebben. Dit doen we met behulp van groene, oranje en rode kaarten en het inzetten van een time out.

Ambitie:

- De school legt haar grenzen en maatregelen bij gedragsproblemen vast in een protocol. Hierbij blijft de positieve intentie van negatief gedrag in het zicht.

6. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend leesonderwijs om leeftijdsadequate teksten te lezen en te begrijpen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategie-ondersteuning, aanpak en materialen, die passen bij de leeftijd.

Ambitie:

- Het protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het onderwijs van groep 1 t/m 8.
- De school zorgt er voor dat compensatie of dispensatie passend bij het OPP (TOP-dossier) zichtbaar is op de dyslexiekaart.

7. De leerling heeft specifieke behoefte aan passend rekenonderwijs om leeftijdsadequate rekenstrategieën toe te passen.

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door toetsen te analyseren.
- De school is in staat om een leerling binnen een (sub)groep leerlingen individuele ondersteuning te bieden, met specifieke instructie en oefenvormen en met (procesgerichte) feedback – gericht op het verhogen van de Reken-Wiskunde vaardigheden en betekenisverlening. Dit doen we met behulp van onze rekenmethode Wereld in Getallen en RekenRoute

Ambitie:

- De leerkrachten signaleren leerlingen met rekenproblemen tijdig door systematisch rekengesprekken te voeren.

8. De leerling heeft specifieke behoefte aan een aangepaste, compenserende en toegankelijke omgeving (lichamelijk, audiologisch en/of visueel).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- Er zijn aanpassingen gedaan in de schoolomgeving voor de doelgroepen, daar waar dit niet passend is kan het passend gemaakt worden.
- De school is toegankelijk voor rolstoelgebruik.
- De school heeft een invalidentoilet.
- De school heeft bij een meerlagige bouw een lift.
- De deuren in de school zijn rolstoelvriendelijk.

9. De leerling heeft specifieke behoefte om zijn/haar leren te ontwikkelen en zichzelf bij te kunnen sturen in het leren (executieve functies).

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

- De school is op de hoogte van de executieve vaardigheden en leerkrachten kunnen deze herkennen. Dit doen wij door te observeren, te luisteren naar ouders en het kind. Vervolgens stimuleren wij deze vaardigheden door:
  - I. Respons-inhibitie: nadenken voordat je iets doet. Dit doen wij aan de hand van de Meichenbaum-methode.

- II. Werkgeheugen: informatie in je geheugen houden bij het uitvoeren van complexe taken. Dit doen wij door complexe taken op te delen in kleine stukken. De kinderen leren zelf een stappenplan te maken en stappen af te vinken.
- III. Emotieregulatie: emoties reguleren om doelen te behalen of gedrag te controleren. Dit doen wij met een gevoelsthermometer en de stop-denk-doe-methode.
- IV. Timemanagement: tijd inschatten, verdelen en deadlines halen. Dit doen wij door een timetimer in te zetten. Kinderen te bevragen op 'Hoeveel tijd mag ik gebruiken? Je maakt een plan met tijdsindicatie.
- V. Metacognitie: een stapje terug doen om jezelf en de situatie te overzien en te evalueren. Dit doen wij door regelmatig tijdens het proces te vragen 'ben ik nog op de goede weg', een korte stop waarbij de leerling benoemt of hij/zij op de goede weg is.

Ambitie:

- Volgehouden aandacht: aandachtig blijven, ondanks afleiding.
- Taakinitiatie: op tijd en efficiënt aan een taak beginnen in plaats van vluchtgedrag.
- Planning/prioritering: een plan maken en beslissen wat belangrijk is. Bijvoorbeeld door samen met de leerling een afvinklijst te maken, gebruik te maken van een digitale agenda, Wat eerst, wat daarna.
- Organisatie: informatie en materialen ordenen. bijvoorbeeld door een vak een kleur te geven, een foto van 'hoe ziet mijn werkplek eruit' / 'hoe ziet mijn opgeruimde la eruit'.
- Doelgericht gedrag: doelen formuleren en realiseren zonder je te laten afschrikken. De school bespreekt doelen vooraf, maakt deze zichtbaar, bespreekt de haalbaarheid, laat kinderen vooraf inschatten hoe groot de kans is dat het behaald wordt.

10. Andere ondersteuningsbehoefte, namelijk

Aanpakken die de school ter beschikking heeft:

Bron clusters: TOPdossier (groeidocument). TOP staat voor TotaalOntwikkelingsPlan.

5. Extra ondersteuning: ondersteuningsniveaus en werkwijze

5.1. Ondersteuningsniveaus

Uw kind krijgt op school de ondersteuning die passend is: zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig. We evalueren regelmatig. Is er meer of juist minder nodig? Dan passen we het niveau van ondersteuning aan.

We onderscheiden vier niveaus van ondersteuning:

- Ondersteuningsniveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning
- Ondersteuningsniveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen
- Ondersteuningsniveau 3: extra ondersteuning door externen
- Ondersteuningsniveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Basisondersteuning

Het kind ontwikkelt zich goed met het onderwijs dat onze school biedt.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht

Niveau 1: lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

De leerkracht, intern begeleider, ouders of leerling hebben zorgen over – bijvoorbeeld – de cognitieve, lichamelijke en/of sociaal-emotionele ontwikkeling. Uw kind komt daarom in de leerlingbespreking. Op basis van een brede analyse wordt er een plan van aanpak opgesteld.

We kunnen ervoor kiezen het TOP-dossier te gebruiken als hulpmiddel bij de analyse. Uw kind wordt altijd een tweede keer besproken in de leerlingbespreking, ook als het goed gaat. Is de lichte ondersteuning onvoldoende? Dan wordt opgeschaald naar ondersteuningsniveau 2.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider

Niveau 2: extra ondersteuning binnen de school, gericht op preventie en vroegtijdig handelen

Onze school schakelt één van de consultants van het samenwerkingsverband in. De extra ondersteuning voor het kind bestaat uit een kortdurend arrangement binnen onze school, ter versterking van de lichte ondersteuning. Het TOP-dossier is leidraad voor de analyse, het plan, het overeenstemmingsgesprek en de evaluatie.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consultant passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel leerkracht school met speciale deskundigheid

Niveau 3: extra ondersteuning door externen

Om aan de extra ondersteuningsbehoefte van uw kind te voldoen, is het nodig dat onze school gebruikmaakt van een arrangement van – bijvoorbeeld – een andere basisschool of een S(B)O óf dat onze school extra ondersteuning binnenhaalt.

De ondersteuning vindt plaats binnen onze school, buiten school of op een andere school. De consulent van het samenwerkingsverband organiseert de benodigde deskundigheid. Het TOPdossier wordt volledig ingevuld, behalve het gedeelte TLV (toelaatbaarheidsverklaring).

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Externe deskundige
- Eventueel jeugdhulp
- Eventueel intern begeleider van andere school

Niveau 4: speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs, S(B)O

Het benodigde arrangement kan alleen geboden worden door het S(B)O – voor een korte of langere periode. Vóór de toelating wordt het ondersteuningsteam versterkt met medewerkers van het S(B)O. Het TOP-dossier wordt volledig ingevuld. De consulent van het samenwerkingsverband brengt het in bij de toewijzingscommissie. Periodiek wordt geëvalueerd of S(B)O nog steeds het best past bij uw kind.

Ondersteuningsteam:

- Kind
- Ouders
- Leerkracht
- Intern begeleider
- Consulent passend onderwijs
- Eventueel jeugdhulp
- Vertegenwoordiger S(B)O

5.2. Werkwijze

Om uw kind passend onderwijs te bieden, hanteren alle scholen in Noord-Kennemerland dezelfde werkwijze. Daardoor kunnen we goed samenwerken. Een belangrijk hulpmiddel is het TOP-dossier (voorheen: groeidocument).

Heeft uw kind extra ondersteuning nodig? Dan bepalen de leerkracht en intern begeleider welk niveau van ondersteuning passend is. Indien nodig schakelen we de consulent van het samenwerkingsverband in.

Overleg tussen school en u

We bespreken zorgvuldig wat uw kind precies nodig heeft. Wie is uw kind als persoon? Wat gaat er goed? Wat gaat er minder goed? Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat? In het zogeheten multidisciplinair overleg (MDO) bent u een belangrijke gesprekspartner. Hierbij is ook de consulent van het samenwerkingsverband aanwezig.

Overleg met andere professionals

Soms worden er ook andere professionals betrokken bij het MDO. Bijvoorbeeld medewerkers van jeugdhulp, gemeente of zorginstellingen. Iedereen brengt zijn eigen gezichtspunt in. Zo ontstaat een gezamenlijk plan voor de juiste vervolgstappen.

TOP-dossier

Het TOP-dossier is een werkdocument dat ons praktische handvatten biedt om een leerling effectief te ondersteunen. Als ouder wordt u actief betrokken bij het invullen van het TOP-dossier.

Alle scholen en samenwerkende instanties zoals jeugdhulp en zorg werken met het TOP-dossier – vanuit de gedachte: één kind, één plan.

Doelen van het TOP-dossier

Het TOP-dossier...

- geeft een **goed beeld** van de ontwikkeling en behoeften van een leerling, én van de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht, school en ouders.
- is **gespreksleidraad** bij de bespreking van de leerling in het multidisciplinair overleg (MDO).
- bevat, indien aan de orde, het **ontwikkelingsperspectief** (OPP) van de leerling.
- biedt **eenduidigheid en onderbouwing** van vervolgstappen.
- biedt mogelijkheden om met externe jeugdhulpverleners en voortgezet onderwijs samen te werken – **één kind, één plan**.

Werkgebieden

We willen uw kind passend onderwijs dicht bij huis bieden: in ons werkgebied werken alle scholen samen, over de muren van de schoolbesturen heen. Het samenwerkingsverband kent 8 werkgebieden. We bundelen onze krachten, wisselen kennis uit en weten van elkaar welke expertise er is.

Meer over de werkwijze

Voor professionals heeft het samenwerkingsverband de werkwijze beschreven in de 'Handleiding groeidocument' en 'Stappen, procedures en routes'. Deze zijn ook voor u toegankelijk. Hebt u vragen? U kunt terecht bij de leerkracht, intern begeleider of bij de consulent van het samenwerkingsverband.

6. Grenzen aan de ondersteuning van onze school

Nadat we de behoeften van uw kind goed in kaart hebben gebracht, kan duidelijk worden dat het antwoord op sommige ondersteuningsvragen buiten het bereik van onze school ligt. Als de ondersteuningsbehoefte buiten de mogelijkheden van de school ligt spreken we van exclusie.

Dit kan betrekking hebben op de kennis en kunde en de mogelijkheden van extra ondersteuning voor de verschillende orthobeelden. Op veel gebieden kan extra ondersteuning geboden worden, maar zeker niet op alle.

Daarnaast is het aangeven van grenzen altijd maatwerk. Analyse, eerlijkheid en helderheid zijn belangrijk om de grens van het kunnen te bepalen.

De grenzen kunnen bepaald worden door de volgende vier criteria:

- Is er sprake van enkelvoudige of gestapelde problematiek
- Ontwikkelt de leerling zich naar zijn of haar mogelijkheden?
- Is de veiligheid van de betreffende leerling én de groep gewaarborgd?
- Is de belastbaarheid van de leerkracht wel of niet in het geding?

Bij veiligheid kan men denken aan extreem, maar ook aan onvoorspelbaar gedrag dat de leerkracht niet kan reguleren, door de ernst van het gedrag óf door (bijvoorbeeld) de grootte of samenstelling van de groep

Uitgaand van wat uw kind nodig heeft, zoeken we dan samen met u en het samenwerkingsverband een passende plek voor uw kind. We kijken samen naar wat het beste is voor uw kind. Het belangrijkste is dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen en krijgt wat daarvoor nodig is.

7. Bijlagen

7.1. Op school in te zien

Protocol leerlingdossier en privacy

Dyslexieprotocol

Protocol ernstige wiskunde- en rekenproblemen en dyscalculie (ERWD)

Toetskalender

Protocol verlengen en versnellen

Veiligheidsprotocol (pestprotocol)

Protocol verzuim

7.2. Verwijzing naar website

Voor TOPdossier: www.leerwinst.eu

Voor stappen en procedures TOPdossier: www.ppo-nk.nl

Protocol PO-VO: www.ppo-nk.nl

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling: www.protocolkindermishandeling.nl